

**AYAKKABI İTHALATINDA
UYGULANMAKTA OLAN
KORUNMA ÖNLEMİNİN
UZATILMASINA YÖNELİK
BAŞVURUNUN
GİZLİ OLMAYAN ÖZETİ**

BAŞVURUYA İLİŞKİN BİLGİLER

1.1 Başvuru Sahibi

Ayakkabı ithalatına yönelik uygulanmakta olan korunma önleminin uzatılmasına ilişkin başvuru, İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği koordinasyonunda, yerli üretici firmaların üye olduğu ve aşağıda isimleri yer alan meslek kuruluşları tarafından yapılmıştır.

- İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB)
- Ege Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (EDMİB)
- Türkiye Ayakkabı Sanayicileri Derneği (TASD)
- Türkiye Ayakkabı Sektörü Araştırma Geliştirme ve Eğitim Vakfı (TASEV)
- Ayakkabı Yan Sanayicileri Derneği (AYSAD)

1.2 Korunma Önlemi

11/7/2006 tarihli ve 26225 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile korunma önlemi olarak ayakkabı ithalatında ek mali yükümlülük uygulaması başlatılmıştır. Söz konusu korunma önleminin geçerlilik süresi 9/08/2009 tarihinde son bulmuştur. 27492 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile Ayakkabı İthalatında Korunma Önlemi Uygulaması bir dönem daha uzatılmış olup, uygulama süresi 09/08/2012 tarihinde son bulacaktır.

G.T.P.	Eşya Tanımı	Ek Mali Yükümlülük (ABD Doları/Çift)		
		1.Dönem (10.8.2009- 9.8.2010)	2.Dönem (10.8.2010- 9.8.2011)	3.Dönem (10.8.2011- 9.8.2012)
64.02 ⁽¹⁾⁽²⁾	Dış tabanı ve yüzü kauçuk veya plastik maddeden olan diğer ayakkabılar	1,70	1,65	1,60
64.03 ⁽¹⁾⁽²⁾	Dış tabanı kauçuktan, plastik maddeden, tabii veya terkip yoluyla elde edilen köseleden ve yüzü deriden olan ayakkabılar	2,55	2,50	2,45
64.04 ⁽¹⁾⁽²⁾	Dış tabanı kauçuktan, plastik maddeden, tabii veya terkip yoluyla elde edilen köseleden ve yüzü dokumaya elverişli maddelerden olan ayakkabılar	1,70	1,65	1,60

(1) 6402.12; 6402.19; 6403.12; 6403.19; 6404.11 alt pozisyonları hariç.

(2) 6402.99.50; 6402.99.91; 6403.51.11; 6403.51.91; 6403.59.31; 6403.59.50.00.11; 6403.59.50.00.12; 6403.59.50.00.13; 6403.59.91; 6403.91.11; 6403.91.91; 6403.99.31; 6403.99.50; 6403.99.91; 6404.19.10.00.11; 6404.19.10.00.12; 6404.19.10.00.13; 6404.19.90.00.13; 6404.20.10 gümrük tarife istatistik pozisyonları için 1,20 ABD Doları/Çift olarak uygulanır.

2. ÖNLEME TABİ AYAKKABI İTHALATI İLE İLGİLİ BİLGİLER

2.1 İthalatın Seyri

Korunma önlemine tabi ayakkabıların ithalat rakamları aşağıda yer almaktadır.

Yıl	İTHALAT			DEĞİŞİM		
	Miktar (Çift)	Dolar	B.F.	Miktar (%)	Dolar (%)	B.F. (%)
2008	34.882.619	589.703.013	16,91	14,49	16,01	1,33
2009	31.073.221	476.797.888	15,34	-10,92	19,15	-9,23
2010	37.345.095	571.878.218	15,31	20,18	19,94	-0,20
2011	48.399.627	755.424.412	15,61	29,60	32,10	1,92
2011/3	17.117.325	239.911.621	14,02			
2012/3	17.330.566	252.762.406	14,58	1,25	5,36	3,99

Korunma önlemine tabi ayakkabı ithalatı 2008 yılında yaklaşık 35 milyon çift iken 2009 yılında ekonomik krizin de etkisiyle %11 düşerek 31 milyon çift seviyesine inmiştir. Daha sonraki yıllarda hızlı bir artış trendine giren ayakkabı ithalatı sırasıyla %20 ve %30 oranında artış göstererek 2011 yılı sonunda 48 milyon çift seviyesinin üzerine çıkmıştır.

2.2 Ülkeler İtibariyle İthalat

Ülkeler itibariyle ithalat istatistikleri EK-1'de verilmektedir. Aşağıdaki tabloda, yıllar içindeki ithalat miktarları en yüksek olan ülkelerin toplam ithalat içindeki payları yer almaktadır.

	2008	2009	2010	2011
ÇİN	72	71	74	73
VİETNAM	9	11	10	10
ENDONEZYA	8	8	7	8
BREZİLYA	3	2	2	2
SURİYE	1	0	1	1
İTALYA	2	2	1	1
HİNDİSTAN	1	2	1	1
İSPANYA	1	1	1	1
KAMBOÇYA	0	0	1	1
TAYLAND	1	1	1	1
DİĞER	3	2	2	2

Tablonun incelenmesinden de anlaşılacağı üzere, Çin Halk Cumhuriyeti'nden yapılan ithalat toplam ithalatın yaklaşık dörtte üçünü oluşturmaktadır. Çin Halk Cumhuriyeti ile birlikte Vietnam ve Endonezya'nın ithalat payı toplam ithalatın %90'ının üzerinde gerçekleşmektedir.

2.3 Piyasa Payı

Piyasa Payı (%)	2008	2009	2010	2011
İthal Ürünlerin Piyasa Payı	25	23	26	31
Yerli Ürünlerin Piyasa Payı	75	77	74	69

2009 yılında % 23, 2010 ve 2011 yıllarında da sırasıyla % 26 ve % 31 olarak gerçekleşen ithalatın piyasa payı yukarıdaki tabloda da görüleceği üzere özellikle 2009 yılından itibaren artış trendine girmiştir.

2.4 Nispi İthalat

İthalatın Yerli Üretime Oranı (%)	2008	2009	2010	2011
	23	21	22	25
Değişim (%)		-10	6	16

İthalatın yerli üretime oranı 2009-2011 döneminde % 20'nin üzerinde bir artış göstermiştir.

3. BAŞVURU KONUSU EŞYANIN YERLİ ÜRETİMİNE İLİŞKİN BİLGİLER

3.1 Üretim Miktarı

Üretim (Çift)	2008	2009	2010	2011
	151.000.000	150.000.000	170.000.000	190.000.000
Değişim (%)		-1	13	12

Ayakkabı üretimi 2008 ve 2009 yıllarında paralel bir seyir izlemekle beraber, piyasalarda yaşanan canlanmanın da etkisiyle 2010 yılında önce 170 milyon çift seviyesine daha sonra 2011 yılında 190 milyon çift seviyesine ulaşmıştır.

3.2 Tüketim Miktarı

Korunma önlemine tabi ayakkabıların tüketim miktarlarına ilişkin rakamlar aşağıda sunulmaktadır.

Tüketim (Çift)	2008	2009	2010	2011
	138.195.000	133.152.000	143.689.000	155.287.000
Değişim (%)		-4	8	8

Tüketim değerleri 2009 ve 2011 yılları arasındaki dönemde önemli bir artış göstermiştir.

3.3 Kapasite ve Kapasite Kullanım Oranı

Önleme tabi ayakkabıların üretim kapasitesi ve kapasite kullanım oranına ilişkin veriler aşağıda verilmektedir.

Kapasite (Çift)	2008	2009	2010	2011
	385.000.000	385.000.000	385.000.000	385.000.000
KKO (%)	39,22%	38,96%	44,16%	49,35%

Yerli üreticilerin kapasitelerinde yıllar içerisinde bir değişiklik olmadığı buna karşın, üretim miktarındaki artışa paralel olarak, özellikle 2010 ve 2011 yıllarında kapasite kullanım oranında artış yaşandığı görülmektedir.

3.4 Yurt İçi Satışlar

Yurt içi satışlar (Çift)	2008	2009	2010	2011
	102.169.000	101.000.000	105.000.000	106.000.000
Değişim (%)		-1	4	1

Yurtiçi satışlar 2008 ve 2009 yıllarında paralel bir seyir izlemekle birlikte 2010 ve 2011 yıllarında bir miktar artış göstermiştir. Ancak bu artış piyasadaki canlanmanın ve yaşanan talep artışının oldukça uzağında kalmıştır. İncelenen dönem içerisinde firmalar artırdıkları üretimin bir kısmını yurtdışı pazarlara ihraç etmişlerdir.

3.5 İstihdam

İstihdam (Kişi)	2008	2009	2010	2011
	366.000	320.000	300.000	280.000
Değişim (%)		-13	-6	-7

Sektörde istihdam edilen kişi sayısı 2008'de 366 bin kişiyken yıllar itibariyle gerileyen istihdam 2011 yılında 280 bin kişi olarak gerçekleşmiştir.

3.6 Verimlilik

Kişi başına üretilen ayakkabı miktarına göre hesaplanan verimlilik rakamları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Verimlilik (Çift/Kişi)	2008	2009	2010	2011
	413	469	567	679
Değişim (%)		14	21	20

2008 – 2011 yılları arasında yüksek bir artış trendi izleyen verimlilik oranının altında azalan istihdam yatmaktadır. Bahse konu yıllar arasında istihdam gerilerken üretimde yaşanan artış verimliliğin artmasına sebep olmuştur.

3.7 Karlılık

Önleme tabi ayakkabıların yerli üretiminde karlılık inceleme konusu yıllar içerisinde %1 seviyesinden %3 seviyesine yükselmiştir. Ancak bu karlılık oranları ayakkabı sektörü için oldukça düşüktür.

Karlılık (%)	2008	2009	2010	2011
	1%	1%	2%	3%

4. SONUÇ

Ayakkabı ithalatına 10 Ağustos 2006 tarihinde ilk defa korunma önlemi konmuş olup söz konusu önlem 2009 yılında üç yıl süreyle uzatılmıştır. Önlemin yürürlüğe girdiği ilk yıllarda ithalat verileri gerek değer gerek miktar bazında paralel bir seyir izlerken, önlemin 2009 yılında uzatılmasının ardından ithalat gerek değer gerek miktar bazında hızlı bir artış trendi içine girmiştir. Aynı dönem içerisinde ithalatın piyasa payı ile ithalatın yerli üretime oranı da artarken istihdam ise gerilemiştir.

2009 yılında önlemin uzatılmasının ardından aynı yıl küresel krizin etkisiyle sektörde duraklama meydana gelmiş, 2011 yılı ikinci yarısında yine küresel kriz beklentisiyle süreç sekteye uğramıştır. Mevcut korunma önlemlerinin etkisiyle başlayan bu olumlu sürecin devam ettirilmesi ve sektörün rekabet gücünü artırıcı faaliyetlerin sonuçlarının sektöre olumlu yansımalarının sağlanabilmesi için varolan önlemlerin 3 yıl süreyle bir dönem daha uzatılması talep edilmektedir.

EK-1: ÜLKELER İTİBARIYLA İTHALATIN GELİŞİMİ

Ülke Adı	2008	2009	2010	2011
ÇİN	290.379.718	254.032.879	322.236.517	418.834.280
VİETNAM	66.844.964	63.065.478	71.877.270	94.637.980
ENDONEZYA	66.971.709	51.200.518	57.006.081	78.341.716
BREZİLYA	13.586.384	7.964.159	8.021.624	11.077.771
SURİYE	5.136.596	2.610.041	4.696.955	13.603.218
İTALYA	78.778.166	45.018.676	51.186.342	67.881.771
HİNDİSTAN	9.419.312	12.412.256	12.442.080	15.649.181
İSPANYA	12.164.731	6.972.608	7.828.247	11.650.201
KAMBOÇYA	856.249	1.437.034	2.748.666	4.603.972
TAYLAND	13.719.201	8.154.809	6.324.469	6.663.041
PORTEKİZ	6.417.937	4.201.509	3.527.429	6.028.651
ALMANYA	1.799.516	1.410.415	1.499.819	3.214.426
BANGLADEŞ	276.636	216.772	871.525	1.521.789
ROMANYA	6.309.324	2.600.528	2.954.268	4.480.228
ARNAVUTLUK	346.304	429.068	524.081	1.060.406
DOMİNİK CUMHUR.	1.531.140	1.847.828	1.816.765	1.816.120
FAS	2.224.805	2.035.293	3.564.400	2.097.687
FRANSA	1.171.771	630.622	1.081.691	1.148.399
HOLLANDA	427.508	287.931	434.163	715.595
MALEZYA	973.750	1.258.182	518.013	587.031
TAYVAN	349.312	483.289	903.159	912.632
UKRAYNA	39.439	53.365	333.320	429.017
SUUDİ ARABİSTAN				61.237
A.B.D.	234.434	139.011	285.691	391.014
ARJANTİN	14.239	4.565		10.879
AVUSTRALYA	10.453	1.037.566	406.378	3.277
AVUSTURYA	158.916	148.272	17.410	94.831
BELÇİKA	164.331	22.715	51.260	1.618
BOSNA HERSEK	891.730	524.132	525.856	1.090.269
BULGARİSTAN	375.366	253.065	444.633	798.851
DANİMARKA	19.462	14.992	19.746	37.194
DOMİNİKA	3.843			4.934
EL SALVADOR	104.331	21.362		142
ETİYOPYA	24.900	17.332	4.250	18.216
FİLİPİNLER	1.104.208	1.140.739	526.524	9.005
FİNLANDİYA	85.606	33.737	83.790	22.731
GÜNEY KORE	51.092	113.236	613.681	43.701
HIRVATİSTAN	220.001	340.015	247.654	189.663

HONG-KONG	158.197	79.550	270.913	226.460
JAPONYA	222.780	103.724	251.011	218.951
K.K.T.C.	106.656	16.238	49.746	733
KANADA	18.723	59.666	628.790	121.640
LİTVANYA	868	668	18.992	176
MACARİSTAN	359.121	199.941	218.018	256.539
MAKEDONYA	166.751	13.797	84.957	112.043
MAURİTİUS	321			1.771
MEKSİKA	341.950	126.176	195.010	187.802
MISIR	57.977		13.763	60.468
MOLDOVYA	376.705	253.411	269.406	507.446
PAKİSTAN	356.163	776.131	335.813	257.896
PANAMA	8.662			12.635
POLONYA	141.743	101.720	99.301	188.755
RUSYA FEDERASYONU	63.454	189.871	28.729	39.615
SİRBİSTAN	187.894	68.675	74.801	323.663
SLOVAK CUMHUR.	292.471	120.447	221.245	447.837
SLOVENYA	17.770	31.053	11.979	58.500
SRİ LANKA	54.739	64.241	104.959	54.527
SİNGAPUR	107.143	51.393	44.488	45.600
TUNUS	998.665	698.118	1.499.684	746.808
YENİ ZELANDA	24.675	18.463	16.486	26.715
YUNANİSTAN	425.253	79.731	178.594	131.797
ÇEK CUMHURİYETİ	90.017	38.516	24.229	793
İNGİLTERE	518.036	970.127	972.077	925.277
İSRAİL	3.200	18.449	7.548	62.429
İSVEÇ	6.015	6.633	27.478	1.870
İSVİÇRE	338.057	107.406	206.459	339.058
B.A.E.		1.126	511	14.707
İST. TRAKYA SER.BÖ		11.354		4.061
EGE SERBEST BÖLGE			39.377	151.490
GÜRCİSTAN			171.575	13.114
LÜBNAN			913	16.943
AMERİKAN SAMAO				544
BATI SAMOA				6.356
CHRISTMAS ADALARI				410
GÜNEY AFRİKA CUM.				41.436
KAMERUN				35.719
KOLOMBİA				23.866
NİKARAGUA				24.429
PERU				178

TÜRKMENİSTAN				681
BURMA (BİRMANYA)	5.484	131.854	62.661	
HONDURAS	7.880			
KOSOVA	103			
KUVEYT	761		6.590	
MAKAO	861.411	93.046	1.208	
NAURU	745			
NEPAL	7.833			
NİJERYA	182.790			
UMMAN	4.366			
İRAN	250		94.856	
IRAK		140.066	5.001	
KANARYA ADALARI		3.911		
KAZAKİSTAN		1.010		
LAOS		10.838		
MADAGASKAR		241	625	
NORVEÇ		7.426	5.738	
ÜRDÜN		68.872		
KENYA			2.513	
KIRGIZİSTAN			8.246	
İRLANDA			171	
ESTONYA				